

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကိုလေ့လာခြင်း

မောင်ရွှေရှိ

နိဒါန်း

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏ (၈) ကြိမ်မြောက် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၁၇ ရက်နေ့အထိ သုံးရက်အကြာကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်သူ သမ္မတလောင်း လေးဦးရှိပြီး လက်ရှိ သမ္မတ Mr. Putin ၊ Mr. Davankov (Liberal New People's Party)၊ Mr. Slutsky (the Liberal Democratic Party of Russia (LDPR)) နှင့် Mr. Kharitonov (the Communist Party) တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် စုစုပေါင်းမဲပေး ခွင့်ရှိသူ ၁၁၃ သန်းကျော်အတွက် မဲရပေါင်း ၃၈၈၅၇၃ ရှိ ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၇၇ ဒသမ ၄၄ ရာခိုင်နှုန်း မဲပေးခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။ မဲဆန္ဒရှင် ရှစ်သန်း ကျော်သည် မဲပေးစက်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၅ ဒသမ ၁ သန်းကျော်သည် အွန်လိုင်းမဲပေးစနစ်ဖြင့်လည်း ကောင်း မဲပေးခဲ့ကြပြီး ကြိုတင်မဲပေးသူ ၂ ဒသမ ၆ သန်းရှိသည်။ လက်ရှိ သမ္မတပုတိုင်သည် ထောက်ခံ မဲ ၇၆ သန်းကျော်ဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး မဲပေးသူ စုစုပေါင်း၏ ၈၇ ဒသမ ၂၉ ရာခိုင်နှုန်းရရှိခဲ့သည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏မြို့တော်မှာ မော်စကို မြို့ဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာ့ပထမမြောက်အကြီးဆုံးမြို့ ဖြစ်သည်။ မော်စကိုမြို့သည် ရုရှားနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ သိပ္ပံပညာ၊ ဘာသာရေး၊ ပညာရေး၊ ပညာရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆိုင်ရာ ဗဟိုချက်ဖြစ်သည်။ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း နိုင်ငံကို Oblast ၄၉ ခု၊ Republic ၂၂ ခု၊ အုပ်ချုပ်ရေး ဒေသ ကိုးခု၊ Okrugs လေးခု၊ Autonomous Oblast တစ်ခု၊ Federal Cities သုံးခု စုစုပေါင်းပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားသည့် ဖက်ဒရယ်ဒေသ (Federal Subjects) ၈၅ ခုဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ထားပါ သည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံမှရွေးကောက်ပွဲများ၊ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ

ရုရှားနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ ဖက်ဒရယ် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသန္တရ ရွေးကောက်ပွဲဟူ၍ ရှိပါသည်။ ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော် တွင် အထက်လွှတ်တော် (Federal Council) နှင့် အောက်လွှတ်တော် (State Duma) ဟူ၍ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သမ္မတရွေးကောက် ပွဲများကို ခြောက်နှစ်လျှင် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကျော်ပြန် စနစ် (Two Round System) ဖြင့် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်လွှတ်တော်ကို လေးနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ကျင်းပသည်။ တိုက်ရိုက် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံရှိ ဖက်ဒရယ် ပြည်နယ် ၈၅ ခုတို့မှ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရွေးချယ်သည့် အစိုးရအဖွဲ့ ဝင် တစ်ဦးနှင့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးစီ ပါဝင်သည့်

ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၇၀ ရှိပြီး သမ္မတက အထက် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည့် ၁၇ ဦးကို ခန့်အပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အောက်လွှတ်တော်တွင် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၄၅၀ ရှိပြီး ရွေးကောက်ပွဲများကို ငါးနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ်ကျင်းပသည်။ ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၂၂၅ နေရာအား (Closed List Proportional System) ဖြင့်ရွေးချယ်ပြီး အနိမ့်ဆုံးရရှိရမည့် မဲအရေအတွက် သတ်မှတ်ချက်မှာ ငါးရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။ ကျန် ထက်ဝက်ဖြစ်သည့် ၂၂၅ နေရာအား မဲအများဆုံးရသူ အနိုင်ယူ (FPTP) စနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ကြောင်း သိရှိ ရသည်။ ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများကို နှစ်စဉ် ကျင်းပပြီး သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်သတ်မှတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့တော်ဝန် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းနှင့် မြို့တော်ကောင်စီ (သို့) မြို့တော်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရွေးကောက်တင်မြှောက်

❖ ရုရှားနိုင်ငံတွင် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၊ ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် ဒေသန္တရ ရွေးကောက်ပွဲဟူ၍ ရှိပါသည်။ ဖက်ဒရယ်လွှတ်တော်တွင် အထက်လွှတ်တော် (Federal Council) နှင့် အောက်လွှတ်တော် (State Duma) ဟူ၍ လွှတ်တော်နှစ်ရပ်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲများကို ခြောက်နှစ် လျှင် တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကျော်ပြန်စနစ် (Two Round System) ဖြင့် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ အထက်လွှတ်တော်ကို လေးနှစ်လျှင်တစ်ကြိမ် ပြုလုပ် ကျင်းပသည်။ တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း နိုင်ငံရှိ ဖက်ဒရယ်ပြည်နယ် ၈၅ ခုတို့မှ ခန့်အပ်တာဝန်ပေးရွေးချယ်သည့် အစိုးရအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးနှင့် ဥပဒေပြုအဖွဲ့ဝင် တစ်ဦးစီ ပါဝင်သည့် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၁၇၀ ရှိပြီး သမ္မတက အထက်လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည့် ၁၇ ဦးကို ခန့်အပ်ပိုင်ခွင့်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်

ခြင်းတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ပုံမှန်အားဖြင့် ဒေသန္တရ ရွေးကောက်ပွဲများကို နှစ်စဉ်စက်တင်ဘာလ၏ ဒုတိယပတ်(တနင်္ဂနွေနေ့)တွင် ကျင်းပလေ့ရှိ ကြောင်းနှင့် မဲဆွယ်စည်းရုံးရေးကာလမှာ ၂၈ ရက် ဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် လိုက်နာရန်အခြေခံစည်းမျဉ်းများ

- ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏ သမ္မတကို နိုင်ငံ တကာစံချိန်စံနှုန်းများနှင့်အညီ ပြည်သူ များက လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြင့် တိုက်ရိုက် ရွေးချယ်မဲပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက် ကြသည်။

- မဲရလဒ်များ တွက်ချက်ကြေညာခြင်း ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များအား လေ့လာကြည့်ရှု ခွင့်ရှိခြင်း။

ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ၏ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသူများ

- အသက် ၃၅ နှစ် ပြည့်မီပြီးသူ၊
- ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံတွင် အနည်းဆုံး ၂၅ နှစ်ကြာ အခြေချနေထိုင်သူ၊
- နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခု၏ နိုင်ငံသား ဖြစ်သူ သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူထားခြင်းမရှိသူ၊
- နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခုတွင် နေထိုင်ခွင့် မီစာ (သို့) နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်တစ်ခုတွင် ယာယီနေထိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အခြားအထောက် အထား၊ စာရွက်စာတမ်းများမရှိသူ၊
- ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်းနိုင်ငံ သမ္မတရွေးကောက် ပွဲ ကျင်းပရန် ပြင်ဆင်ဆောင်ရွက်စေစဉ် ကာလအတွင်း နိုင်ငံပြင်ပတွင်ရောက်ရှိ နေသူများသည်လည်း သမ္မတရွေးကောက် ပွဲတွင် ပြည်တွင်းရှိ နိုင်ငံသားများနှင့် တန်းတူညီမျှသော အခွင့်အရေးများ ခံစား ပိုင်ခွင့်ရှိသည်။

ရုရှားနိုင်ငံ၏ (၈) ကြိမ်မြောက် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၁၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပါသည်။ သမ္မတ သက်တမ်းမှာ ခြောက်နှစ်ဖြစ်ပြီး နှစ်ကျော်ပြန်စနစ် ကို ကျင့်သုံးသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့် နေ့တွင် ထောက်ခံမဲ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့်အထက် ရရှိ သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းမရှိပါက ဒုတိယ အကြိမ်ယှဉ်ပြိုင်မှု (second round) ကို ရွေးကောက် ပွဲကျင်းပပြီး သုံးပတ်အကြာ (ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့) တွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည်။ အနိုင်ရရှိသူကို ၂၀၂၄ ခုနှစ် မေလ ၇ ရက်နေ့တွင် ရာထူးအတာ အပ်နှင်း မည်ဖြစ်သည်။ ဒီဇင်ဘာလနှောင်းပိုင်းအထိ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ကိုယ်စား လှယ်လောင်း ၃၃ ဦး (တစ်သီးပုဂ္ဂလ ၂၄ ဦး၊ ပါတီ ကိုယ်စားပြု ကိုးဦး) ရှိသည့်အနက် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ခြောက်ဦးနှင့် ပါတီကိုယ်စားလှယ် ကိုးဦးတို့မှာ အချက်အလက်များ တင်သွင်းပြီးဖြစ်ကြောင်း CEC က ကြေညာသည်။ အချက်အလက်များ တင်သွင်းပြီး သည့် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများအနေဖြင့် ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့နောက်ဆုံးထား၍ လူထုထောက်ပံ့မှုရရှိအောင် ကြိုးစားကြရမည် ဖြစ်သည်။

စာမျက်နှာ ၁၁ သို့

စာမျက်နှာ ၁၀ မှ

တစ်သီးပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများအနေဖြင့် ထောက်ခံသူ ၃၀၀၀၀၀ မှ ၃၀၅၀၀၀ အထိ ထောက်ခံ မှုရရှိအောင် ကြိုးစားကြရမည်ဖြစ်ပြီး ပါတီကိုယ်စား လှယ်လောင်းများအနေဖြင့် ထောက်ခံသူ ၁၀၀၀၀၀ မှ ၁၀၅၀၀၀ ရရှိရမည်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိသမ္မတ ပုတင်သည် ဒီဇင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် လူထု ထောက်ခံမှု ၅၀၀၀၀၀ ကျော် ရရှိပြီးဖြစ်သည်။ ၂၀၂၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့ အထိ ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများရရှိသည့် လူထုထောက်ခံမှုအပေါ် မူတည်၍ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအဖြစ် အတည်ပြု ခြင်း၊ ပယ်ဖျက်ခြင်းကို ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်ရက်ကို သတ်မှတ်ပြီးနောက် ပါတီ ညီလာခံကိုကျင်းပခဲ့ပြီး ပါတီများအနေဖြင့် မိမိပါတီ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းကို ထောက်ခံပေးရုံမျှမက အခြားပါတီ သို့မဟုတ် တစ်သီးပုဂ္ဂလိကများကိုလည်း ထောက်ခံမှုပြုနိုင်သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ခြင်း

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၁ အပိုဒ် ၃ အရ လူတစ်ဦးသည် ဆက်တိုက်ဖြစ်သော သမ္မတသက်တမ်း နှစ်ကြိမ် ထက်ပို၍ ရွေးကောက်ခံပိုင်ခွင့်မရှိဟု ပြဌာန်းထား သည်။

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ပြင်ဆင် ခြင်းအတွက် ဆန္ဒမဲပေးမှုကို ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၇၅ ခု ပြင်ဆင်ပေးခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ကို ထောက်ခံသူ အရေ အတွက် ၇၇ ဒသမ ၉၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကန့်ကွက်သူ အရေအတွက် ၂၁ ဒသမ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းရှိကြောင်း သိရပြီး မဲပေးခွင့်ရှိသူအရေအတွက်၏ ၆၇ ဒသမ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းက ဆန္ဒမဲပေးခဲ့ကြောင်း ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်တွင် အောက်ပါအချက်များ အဓိကပါဝင်ပါသည်-

- (က) ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲအခြေခံဥပဒေသည် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာဥပဒေထက် အရေးပါခြင်း၊
- (ခ) အောက်လွှတ်တော်အနေဖြင့် ဝန်ကြီးချုပ် အမည်စာရင်းတင်သွင်းမှုကို အတည်ပြု ခြင်း၊ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများ ခန့်အပ်ခြင်းကို အတည်ပြု ခြင်း၊ သမ္မတအနေဖြင့် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များ ခန့်အပ်မှုကို ငြင်းပိုင်ခွင့်မရှိသော်လည်း လိုအပ်ပါက ရာထူးမှဖယ်ရှားနိုင်ခြင်း၊
- (ဂ) သမ္မတလောင်းတစ်ဦးသည် ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲတွင် အနည်းဆုံး (၂၅) နှစ် တစ်ဆက် တည်း နေထိုင်ရန်လိုအပ်ခြင်း၊
- (ဃ) သမ္မတပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးများ၊ တရား သူကြီးများ၊ ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် အခြား နိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခွင့်ရရှိထားသူ မဖြစ် ရခြင်း၊
- (င) အထက်လွှတ်တော်က ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးများအား တာဝန်မှရပ်သိမ်း ပေးရန် သမ္မတထံအဆိုပြုနိုင်ခြင်း၊ သမ္မတ၏အဆိုပြုချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ခုံရုံးနှင့် တရားလွှတ်တော် ချုပ်တရားသူကြီးများကို တာဝန်မှ ရပ်သိမ်းနိုင်ခြင်း၊
- (စ) နိုင်ငံတော်သမ္မတအနေဖြင့် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးအကျင့်စီ အကြီးအကဲ များ ခန့်အပ်ခြင်းကို အထက်လွှတ်တော် နှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊
- (ဆ) နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အခန်းကဏ္ဍနှင့် အနေအထားဖွင့်ဆိုခြင်း၊ (လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ အထက်လွှတ်တော် အဖွဲ့သားကြီး လက်ရှိဖွဲ့စည်းပုံအရ တာဝန် တိတိကျကျ သတ်မှတ်ထားပါ။)

(ဇ) နိုင်ငံတော်သမ္မတက မေတ္တာရပ်ခံလာပါ က ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်က ပြဌာန်း သည့် ဥပဒေများအား ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဆိုင်ရာခုံရုံးက ပြန်လည်စိစစ်ရန် ခွင့်ပြုခြင်း၊

(ဈ) သမ္မတ၏အများဆုံးတာဝန်ထမ်းဆောင် နိုင်မှု သက်တမ်းအကြိမ်အရေအတွက် သတ်မှတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်ခြင်း။

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ပြင်ဆင်ခြင်း

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၁ အရ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပခြင်း၊ ဖက်ဒရယ် ရွေးကောက်ပွဲများကျင်းပခြင်းနှင့် ရွေးကောက်ပွဲများကို ကြီးကြပ်ခြင်း စသည်တို့ကို လုပ်ဆောင်နိုင်သည့် အခွင့်အာဏာရှိသော အဖွဲ့ အစည်းတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၁၉၉၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၀ တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်၏သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်ဖြစ်ပြီး သမ္မတမှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသူ ငါးဦး၊ အထက်လွှတ်တော် (Federal Council) မှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသူ ငါးဦးနှင့် အောက်လွှတ်တော် (State Duma) မှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ထားသူ ငါးဦး စုစုပေါင်းအဖွဲ့ဝင်

စက်ကို အသုံးပြု၍ မဲပေးကြသည်။ အွန်လိုင်းစနစ် ဖြင့် အသုံးပြုမဲပေးသူဦးရေမှာ အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့်အချိန် ကာလကို သုံးရက်သတ်မှတ်ထားသဖြင့် မဲရုံများတွင် လာရောက်မဲပေးသူများအနေဖြင့် တန်းစီစောင့်ဆိုင်း စရာမလိုဘဲ မဲပေးနိုင်ကြကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရ သည်။

မဲစာရင်းတွင် မဲဆန္ဒရှင်အမည်ရရှိခြင်းမှ စတင်၍ မဲပေးသည့်အထိ လုပ်ငန်းစဉ်များ၊ မဲပေး စက်/မဲစာရွက်ဖြင့် မဲပေးနေမှုများမှာ သက်သေခံ သက်သေပြုစဉ်းစမ်းတကျရှိသည်။ မဲရုံများတွင် မဲရုံမှူး၊ မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာသူ များဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ် များကိုတွေ့ရှိရသည်။ မဲရုံလုံခြုံရေးဝန်ထမ်း၊ ရဲလုံခြုံ ရေးဝန်ထမ်းများ လုံလောက်စွာထားရှိပြီး မဲရုံများကို လုံခြုံရေးကင်မရာ (CCTV) Network အသင့် တပ်ဆင်ထားသည့် အစိုးရစာသင်ကျောင်းများ၊ ဒေသန္တရရုံးများတွင် ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ထားရှိ ကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။ မဲရုံသို့လာရောက်မဲပေးသည့် အခါ နိုင်ငံသားလက်မှတ် (Passport) ပြသရပြီး ယင်းလက်မှတ်ကို နည်းပညာအသုံးပြု၍ မဲစာရင်း ပါ/မပါ၊ မဲပေးပြီး/မပြီးစစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် မဲပေးစက် သို့မဟုတ် မဲလက်မှတ်ဖြင့် မဲပေးနိုင်

ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်များအပေါ် ကျောင်းသား လူငယ်ထု၏ စိတ်ပါဝင်စားမှုပိုမိုရှိကာ လူငယ်များ အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲယှဉ်ကျေးမှု မြင့်မားတိုးတက် လာစေပါသည်။

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အနေ ဖြင့် အိုင်တီနည်းပညာပိုင်းအား ပိုမိုအားကောင်း စွာ အသုံးပြုထားသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ မဲပေးလအလိုတွင် အွန်လိုင်းမှတစ်ဆင့် မဲပေးမည့်သူ များ၏စာရင်းများကို ကြိုတင်ကောက်ခံစာရင်းသွင်း စေခဲ့ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပမည့်နေ့များတွင် အွန်လိုင်းမှမဲပေးဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြင့် မဲရုံများတွင် မဲပေးမည့်သူများ တန်းစီစောင့်ဆိုင်းခြင်းကို လျော့ပါး စေခဲ့သည်။ ထို့အပြင် အွန်လိုင်းမဲပေးသူများအတွက် မဲလက်မှတ်များရိုက်နှိပ်မှု လျော့ချနိုင်ခဲ့ပါသည်။ မဲရုံမှူးနှင့် မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များမှာ ယခင်အတွေ့အကြုံ ရှိသူများကို ပြန်လည်တာဝန်ပေးအပ်ထားခြင်း ဖြစ်ပြီး ထိုသူများမှာ နိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများ၊ လူမှုရေး အဖွဲ့အစည်းများမှစိတ်ပါဝင်စားသူများကို သင်တန်း များပို့ချ၍ တာဝန်ပေးအပ်ထားကာ မဲရုံများတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည့်အချိန်ကို On Duty အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားသည်။

နိဂုံး
ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ဥပဒေ ခုနှစ် သမ္မတ

မဲရုံများတွင် မဲရုံမှူး၊ မဲရုံအဖွဲ့ဝင်များနှင့် စောင့်ကြည့်လေ့လာသူများဖြစ်သည့် နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များကို တွေ့ရှိရသည်။ မဲရုံလုံခြုံရေးဝန်ထမ်း၊ ရဲလုံခြုံရေးဝန်ထမ်းများ လုံလောက်စွာထားရှိပြီး မဲရုံများကို လုံခြုံရေးကင်မရာ (CCTV) Network အသင့်တပ်ဆင် ထားသည့် အစိုးရစာသင်ကျောင်းများ၊ ဒေသန္တရရုံးများတွင် ဖွင့်လှစ်ဆောင်ရွက်ထားရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မဲရုံသို့ လာရောက်မဲပေးသည့်အခါ နိုင်ငံသားလက်မှတ် (Passport) ပြသရပြီး ယင်းလက်မှတ်ကို နည်းပညာအသုံးပြု၍ မဲစာရင်း ပါ/မပါ၊ မဲပေးပြီး/မပြီးစစ်ဆေးနိုင်ပါသည်။ ထို့နောက် မဲပေးစက် သို့မဟုတ် မဲလက်မှတ်ဖြင့် မဲပေးနိုင် ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတွေ့အကြုံရရှိစေရန်နှင့် ယှဉ်ပါးစေရန် ဆောင်ရွက်ကြကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရသည်။

၁၅ ဦး ပါရှိပါသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်း ရေးမှူးတို့ကို ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ ပထမ အကြိမ် အစည်းအဝေး၌ လျှို့ဝှက်မဲပေးစနစ်ဖြင့် မဲပေးရွေးချယ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။
လက်ရှိ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် နှစ်ပေါင်း ၂၀ အတွင်း သတ္တမအကြိမ်မြောက် ဖွဲ့စည်း သည့် ကော်မရှင်ဖြစ်ပါသည်။ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌမှာ မစ္စအီလာပန်နီလိုဗာ (Ms. Ella Pamfilova) ဖြစ်ပြီး ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးအနက် ခြောက်ဦးမှာ ယခင်ရွေးကောက် ပွဲကော်မရှင်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ကြသူများ ဖြစ်ကြသည်။ အဖွဲ့ဝင်များမှာ ချမ်းသာကြွယ်၍ အတွေ့အကြုံရှိသူများဖြစ်သည့်အပြင် ရွေးကောက် ပွဲလုပ်ငန်းများတွင် ကြိမ်ဖန်များစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသူများလည်းဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

လက်ရှိရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းပုံ တွင် လွှတ်တော်အတွင်းရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများသာမက လွှတ်တော်ပြင်ပရှိ နိုင်ငံရေးပါတီများ၏ပါတီဝင်များ ပါ ထည့်သွင်းဖွဲ့စည်းထားရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည် အတွက် နိုင်ငံရေးအရ ဘက်ပေါင်းစုံမျှပါဝင်လျက် ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲတွင်မဲပေးခြင်း

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲရုံများ ၌ မဲပေးကြရာတွင် မဲပုံးအတွင်း မဲလက်မှတ် အသုံး ပြု တိုက်ရိုက်ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ အီလက်ထရွန်နစ် မဲပေးစက်အသုံးပြုဆန္ဒမဲပေးခြင်းနှင့် အွန်လိုင်းစနစ် အသုံးပြုဆန္ဒမဲပေးခြင်း စသည့်နည်းလမ်းသုံးခုတို့ ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မဲလက်မှတ်သုံး တိုက်ရိုက်မဲပေးမှုစနစ်ဖြင့် မဲပေးသူ များမှာ အသက်အရွယ်ကြီးရင့်သူများဖြစ်ကြပြီး အသက်ငယ်ရွယ်သူများမှာ အီလက်ထရွန်နစ်မဲပေး

ကြောင်းရှင်းပြပြီး မဲဆန္ဒရှင်က ရွေးချယ်သည့်အတိုင်း မဲပေးနိုင်ရန်စဉ်းစားပါသည်။ မဲရုံများ၌ မဲပေးရာ တွင် မဲဆန္ဒရှင်များသည် ၎င်းတို့၏ ကလေးငယ်များ ကိုပါ ခေါ်ဆောင်လာပြီး လျှို့ဝှက်ဆန္ဒပြုပြီးနောက် အဆိုပါ ကလေးငယ်များကို မဲစာရွက်များအား မဲပုံးထဲသို့ထည့်သွင်းစေခြင်းဖြင့် လူငယ်များ ရွေးကောက်ပွဲနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အတွေ့အကြုံရရှိစေ ရန်နှင့် ယှဉ်ပါးစေရန်ဆောင်ရွက်ကြကြောင်းတွေ့ရှိ ခဲ့ရသည်။ ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အနေဖြင့် မဲပေးရာတွင် လွယ်ကူခြင်း (Easy)၊ လွတ်လပ်ခြင်း (Freedom) နှင့် သက်သေခံ သက်သာရှိခြင်း (Comfort) တို့ကို အလေးထားစီစဉ် ဆောင်ရွက်ထားရှိကြောင်း သိရှိရသည်။

မော်စကိုမြို့ပေါ်ရှိ မဲရုံများကို CCTV Camera များနှင့် တိုက်ရိုက်ချိတ်ဆက်၍ မဲရုံများ၏ လှုပ်ရှား မှုဖြင့် ကွင်းများကို အဖွဲ့စနစ်ဖြင့် တိုက်ရိုက် စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုထိန်းကျောင်း ဆောင်ရွက်သည်။ မဲရုံများအတွင်းဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသည့် မသင်္ကာဖွယ် လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ထူးခြားဖြစ်စဉ်များအား အချိန် နှင့်တစ်ပြေးညီ တိုက်ရိုက်သိရှိမှတ်တမ်းတင် ပြုရောင်းဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်းလည်း တွေ့ရှိရ သည်။ ထူးခြားဖြစ်စဉ်အနေဖြင့် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့ တွင် ဒေသန္တရမဲရုံတစ်ခု၌ အမျိုးသမီးတစ်ဦးက မဲပုံးအတွင်း အရောင်ပါသောအရည်များ လောင်းထည့်မှုကို တွေ့ရှိ၍ ချက်ချင်းအရေးယူ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ မဲရုံများတွင် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိ သောအခက်အခဲများကိုလည်း သက်ဆိုင်ရာတာဝန် ရှိသူများက အချိန်နှင့်တစ်ပြေးညီ ညှိနှိုင်းဖြေရှင်း ပေးလျက်ရှိသည်။ လေ့လာစောင့်ကြည့်ရေးအဖွဲ့များ မှာစေတနာ့ဝန်ထမ်းကျောင်းသားလူငယ်အများစုကို သင်တန်းပို့ချ၍ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ရွေးကောက်ပွဲ အောင်မြင်စွာဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ခြင်း သည် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အဖွဲ့ ဝင်များ၏အတွေ့အကြုံရင့်ကျက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင် စွမ်းအားပေးပေးကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုအားကောင်းခြင်း၊ အစိုးရနှင့်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသန္တရ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများက ကဏ္ဍအလိုက် ပိုင်းဝန်းကူညီပံ့ပိုးနိုင်မှုနှင့် နယ်မြေအလိုက်အေးချမ်း တည်ငြိမ်မှုရှိခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲအတွေ့အကြုံနှင့် ပညာရည်အဆင့် အတန်းမြင့်မားခြင်းတို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲသည် စနစ်တကျ သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြင့် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ကြောင်း သုံးသပ်ရရှိပါသည်။

ရွေးကောက်ပွဲအရေးရှင်းနိုင်ငံ ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်၏ ကောင်းမွန်ပြည့်စုံသည့် ကြိုတင် ပြင်ဆင်မှုများဖြင့် ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော ၂၀၂၄ ခုနှစ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲသည် နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၉ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံတကာလေ့လာသူများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူ ၁၁၅ ဦးတို့ လာရောက်လေ့လာခဲ့ကြ ပြီး နိုင်ငံအသီးသီး၏ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများက ကောင်းမွန်သည့် သဘောထားမှတ်ချက်များပေးခဲ့ သည့်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲပုံရိပ်မြင်မားပြီး ခိုင်မာ မှုကိုရရှိခဲ့ပါသည်။

ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲ တွင် ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲအနေဖြင့် "တို့ပြည်သူလူထု အားဖြင့် ရှားဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အတွက် မဲပေးကြပါစို့" ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ လူပုဂ္ဂိုလ်အကျိုး၊ ပါတီအကျိုးထက် နိုင်ငံတော်အကျိုး အတွက် အချင်းရှိသည့် ခေါင်းဆောင်အား တည်တံ့တည် တည်း မဲပေးရွေးချယ်ခဲ့ကြကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါ သည်။ ။